

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας,
Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης

**Άσκηση ακοής -
σολφέζ -
ρυθμική αγωγή
III**

Χειμερινό εξάμηνο 2025-26

Διδάσκουσα: Ανδριανοπούλου Μόνικα

Ύλη «Άσκησης Ακοής» III

- ✓ Διαστήματα μελωδικά, με τη μορφή ατονάλ μελωδίας.
- ✓ Βαθμίδες όλης της χρωματικής κλίμακας, και τονικοποιήσεις βαθμίδων.
- ✓ Μελωδία: Χρωματικές κινήσεις, τονικοποιήσεις/μετατροπές, πιο περίτεχνος μπάσος. Προετοιμασία (με βαθμίδες) – εσωτερική ακοή – ανάγνωση – απομνημόνευση – καταγραφή. 2 φωνές.
- ✓ Συγχορδίες: Τρίφωνες: μείζονες, ελάσσονες, ελαττωμένες, αυξημένες (M, E, ε, A). Τετράφωνες: MM, Mμ, Εμ, εμ, εε. Συγχορδίες αυξημένης 6ης: It., Ger., Fr.
- ✓ Αρμονία: Δανεισμένες συγχορδίες (iv, vii, ii ή VI), IIN, παρενθετικές δεσπόζουσες (V/ii, V/III [σε ελάσ.], V/IV, V/V, V/vi, V/VII [σε ελάσ.]), συγχορδίες αυξημένης 6ης (ιταλική, γερμανική, γαλλική), *diminuita appoggiatura* ή ποικιλματική, συγχορδίες μεθ'7ης (V7, IV7, ii7, vii7), κύκλος 5ών με συγχορδίες μεθ'7ης, αυξημένες συγχορδίες (I5#, V5#).
- ✓ Ρυθμός: στα παρεστιγμένα (απλά & δις, κανονικά & αντεστραμμένα), συγκοπές, αντιχρονισμοί, παύσεις, συζεύξεις, 3:2, 2:3, πεντάχηχα, 5:2, 2:5, αλλαγή μέτρου

Περιεχόμενα

Προπαρασκευαστικές μελωδικές ασκήσεις.....	1
Μελωδικό σολφέζ (Μονόφωνο).....	5
Μελωδικό σολφέζ (Δίφωνες / πολυφωνικές μελωδίες).....	10
Συγχορδίες.....	15
Αρμονία (Βασικές διαδοχές & Παραδείγματα ρεπερτορίου).....	21
Αρμονία (Διαδοχές με συνδυασμούς φαινομένων, για solfège/dictée).....	36
Ρυθμός (Ασκήσεις & Παραδείγματα ρεπερτορίου).....	40
Πεντάγραμμο.....	50

Προπαρασκευαστικές μελωδικές ασκήσεις

♪ Ελάσσονα:

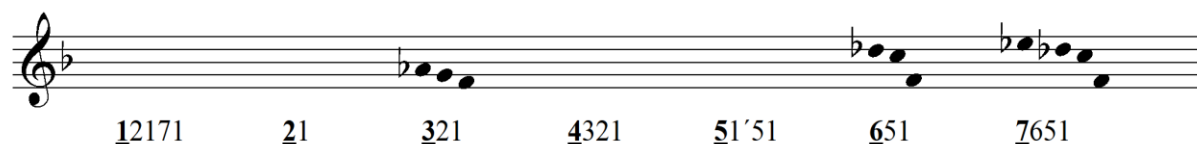

♪ Βαθμίδες μείζονας και φυσικής ελάσσονας κλίμακας, και 2b, 4#:

Οι βαθμίδες της μείζονας κλίμακας. Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί (Rifkin, D. & Urista, D. (2006). Developing Aural Skills: It's not just a game. *Journal of Music Theory Pedagogy*, 20, 57-79):

Οι βαθμίδες της (φυσικής) ελάσσονας κλίμακας. Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί:

Οι υπόλοιπες νότες τής χρωματικής κλίμακας (αλλοιωμένες βαθμίδες σε μείζονα/ελάσσονα τονικότητα). Μελωδίες για την εντύπωση τής απόστασης κάθε βαθμίδας από την τονική στο εσωτερικό αυτί:

Ένα σωστά προσδιορισμένο πρόβλημα έχει λυθεί κατά 50%. (Albert Einstein)

Πάντα να ξαναρχίζεις. (Paul Valéry, Γάλλος ποιητής, 1871-1945)

♩ Βαθμίδες (ρε) μείζονας και ελάσσονας κλίμακας (και αλλοιωμένες), με αρμονική συνοδεία:

Ρε μείζονα:

Ρε ελάσσονα:

2b στη Ρε μείζονα/ελάσσονα:

4# στη Ρε μείζονα/ελάσσονα:

♯ Ρε χρωματική κλίμακα:

Σοπράνο:

♩ = οι νότες τής κλίμακας
 ♯, χωρίς σύζευξη = οι χρωματικοί φθόγγοι

Χρωματική κλίμακα στη ρε

I (V)⁷ ii (V)⁷ iii (V)⁷ IV (V)⁷ V (V)⁷ vi (V)⁷ VII V⁷ I

I iii (V)⁷ IV iv I 5^b IV iv I i V 6^b 3^b I

♯ Ρε χρωματική κλίμακα, σε τμήματα:

Ανιούσα κίνηση:

1 3 1[#] 2[#]

3 5 4[#]

5 6 5[#]

6 1 6[#]

Κατιούσα κίνηση:

1 6 7[#]

6 5 6^b

5 3 5^b

3 1 3[#] 2^b

♪ Αλλοιωμένες βαθμίδες ως εναρμόνιες νότες:

♪ Το διάστημα της αυξημένης 6^{ης}

♪ Ντιμινουίτα appoggiatura/ποίκιλμα

Μελωδία για την ντιμινουίτα
πάνω στην οξυμένη ii και vi

Μελωδικό σολφέζ (μονόφωνο)

Αποσπάσματα ρεπερτορίου

1.

111. *Moderato* Wagner: *Tannhäuser*, Act III

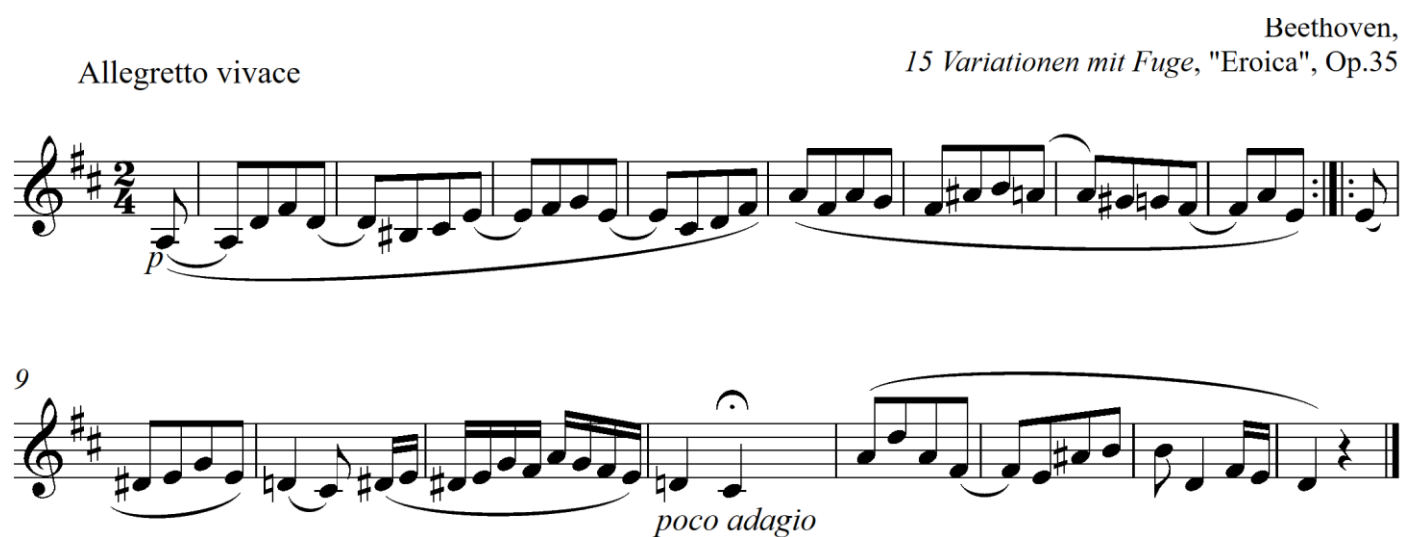

(Berkowitz, S., Fontrier, G., & Kraft, L. (1997). *A New Approach to Sight Singing*, 4th Edition. New York: Norton & Company)

2.

Beethoven,
15 Variationen mit Fuge, "Eroica", Op.35

Allegretto vivace

3.

F.Chopin,
Fantasie-Impromptu,
C#minor, Op.66

Moderato cantabile

4.

95. *Adagio un poco mosso* Beethoven: Piano Concerto No. 5 ("Emperor"), II

(Berkowitz, S., Fontrier, G., & Kraft, L. (1997). *A New Approach to Sight Singing*, 4th Edition. New York: Norton & Company)

5.

S. Rachmaninoff
Συμφωνία No.2 σε Μι ελάσσονα, Op.27

III. *Adagio*

6.

Debussy, *Piano Preludes*, Book 1
The girl with flaxen hair

Tres calme et doucement expressif

P sans rigueur

7.

III. *Adagio molto e mesto* ♩ = 88 Beethoven, Quartet No. 7, Op. 59, No. 1

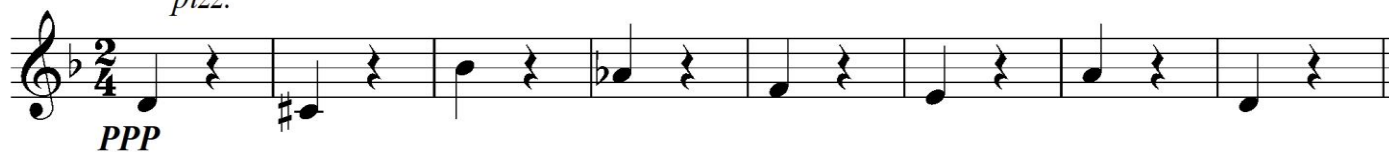
(Ottman, R. (2002). *Music for Sight Singing*, 5th Edition. New Jersey: Prentice Hall)

8.

A. Webern (1883-1945)

Passacaglia, Op.1 (1908)

Θέμα: πρώτη εμφάνιση, έγχορδα

Mit Dampfer
pizz.

9.

A. Webern (1883-1945)

Passacaglia, Op.1 (1908)(1η παραλλαγή θέματος: συνοδεία άρπας,
όπως είναι γραμμένο)*PPP*

10.

A. Webern (1883-1945)

Passacaglia, Op.1 (1908)

(2η εμφάνιση θέματος, συνοδεία φλάουτου)

Sehr maessig, Tempo I (♩=42)*poco rit* ----- *molto* -----

11.

Bach Invention No.6

(αρχική τονικότητα: Μι+)

12.

Andantino in modo di canzona

Τσαϊκόφσκι,
4η Συμφωνία, op.56, II

13.

Andantino

Brahms,
Clarinet Quintet in Bmin., Op.115

14.

Allegro

Debussy
Nuit d'etoiles (Τραγουδι, 1880)

15.

III. Menuetto: Allegretto

Mozart,
Συμφωνία του Διός, No.41 KV551

16.

Andante grazioso

Brahms,
Clarinet Trio, Op.114

17.

Arnold Schoenberg,
Das Buch der hängende Garten, op. 15
(Κύκλος 15 τραγουδιών, τραγούδι πρώτο:)

18.

Alban Berg,
Piano Sonata, Op.1

Μελωδικό σολφέζ

Δίφωνες/πολυφωνικές μελωδίες

1.

Bach Invention No.6
(αρχική τονικότητα: Μι+)

2.

Beethoven,
15 Variationen mit Fuge, "Eroica", Op.35

Allegretto vivace

p *f* *poco adagio* *Tempo I*

I V V⁷ I I V⁶ I V⁶/ii ii I vii⁷/V V⁶ ⁵/₃

V V I⁶ ii⁶ V⁶ ⁵/₃ I

3.

Beethoven: Symphony No.3 ("Eroica"), Op.55, IV
(1803-4)

Allegro molto

I V V⁷ I I V⁶ I V⁷/ii ii V⁵ I vii⁷/V V

8

V⁷ V⁷ I⁶ ii⁶ V⁶₄ $\frac{5}{3}$ I

4.

62. *Moderately fast*

mp *mf*

mp *p* *rall.*

mf *p* *rall.*

(Berkowitz, S., Fontrier, G., & Kraft, L. (1997). *A New Approach to Sight Singing*. New York: Norton & Company)

Ὡς χαρίεν ἄνθρωπος, ὅταν ἄνθρωπος ᾗ. (Τί χαριτωμένος που είναι ο άνθρωπος, ὅταν πραγματικά είναι ἄνθρωπος.) (Μένανδρος, Αθηναῖος κωμικός ποιητής, 4^{ος}-3^{ος} αι. π.Χ.)

5.

81. *Lento*

(Berkowitz, S., Fontrier, G., & Kraft, L. (1997). *A New Approach to Sight Singing*. New York: Norton & Company)

6.

65. *Gedehnt (Πλατιά)* ♩=40

(Berkowitz, S., Fontrier, G., & Kraft, L. (1997). *A New Approach to Sight Singing*. New York: Norton & Company)

Κανένα παιδί δεν χάνεται, εάν έχει έναν δάσκαλο, ο οποίος πιστεύει σε αυτό.
(Bernhard Bueb, 1938-, Γερμανός παιδαγωγός - συγγραφέας)

7.

(Andante)

W.A. Mozart
Piano concerto No.21, K.467 (II)

5

9

8.

II. Andante con moto

Schubert,
Συμφωνία Νο.5 σε ΣΙb, D.485

Violin I

Violin II

Viola

Violoncello

p

A. Webern (1883-1945)
Passacaglia, Op.1 (1908)
 μμ 9-16

Sehr maessig poco rit molto

Flute *PP, espressivo* *PPP*

Trumpet in C *PPP* *PPP*

Harp *PPP*

Πρέπει να το καταλάβουμε ότι ο ποιητής π ο ι ε ί. Εάν θέλει να βγάξει από μαύρο, μαύρο – λογαριασμός δικός του. Αναλαμβάνει το βάρος της ευθύνης που αναλογεί στην ψυχή του. Εμένα, όπως σας είπα και στην αρχή, μου αναλογεί το λ ε ν κ ό. Και σας εξομολογούμαι πως η κατεργασία του λευκού μέρους της ψυχής είναι πιο σκληρή κι από του μαρμάρου. Αλλά πώς να κάνω αλλιώς; Σε τί θα ωφελούσε να γίνω ένας απλός αναμεταδότης της ασχήμιας, με το δικαιολογητικό ότι υπάρχει στην πραγματικότητα; Είναι κάτι που το ξέρουμε και δεν υπάρχει λόγος να το επαναλαμβάνουμε. Τουλάχιστον εγώ αποβλέπω στην μεταμόρφωση.»

(Οδυσσέας Ελύτης)

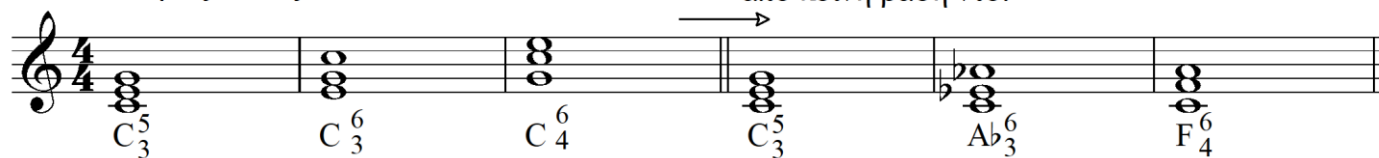
Συγχορδίες

Τρίφωνες

Ευθεία κατάσταση:	A' αναστροφή:	B' αναστροφή:
3η 3η	4η 3η	3η 4η

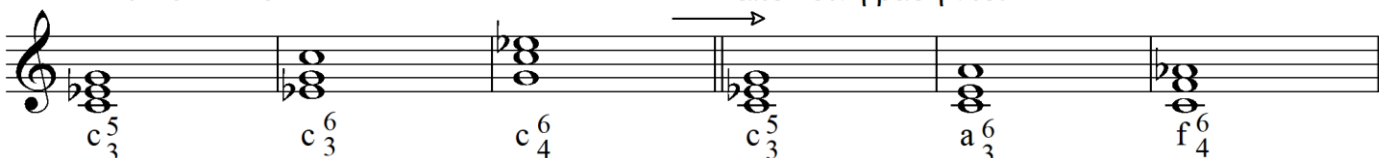
♪ Τρίφωνες συγχορδίες σε όλες τις θέσεις, από κοινό μπάσο (επανάληψη):

Η συγχορδία ντο μείζονα
σε τρεις θέσεις:

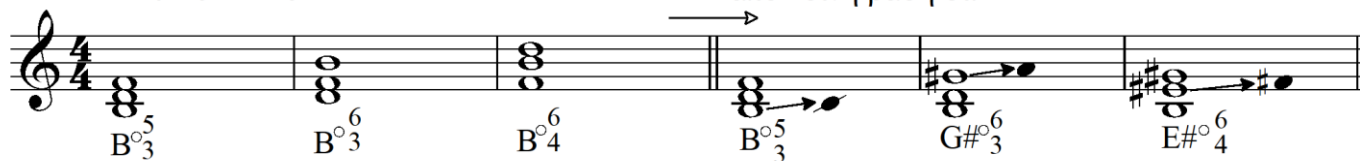
Οι τρεις θέσεις της μείζονας συγχορδίας
από κοινή βάση ντο:

Η συγχορδία ντο ελάσσονα
σε τρεις θέσεις:

Οι τρεις θέσεις της ελάσσονας συγχορδίας
από κοινή βάση ντο:

Η συγχορδία σι ελαττωμένη
σε τρεις θέσεις:

Οι τρεις θέσεις της ελαττωμένης συγχορδίας
από κοινή βάση σι:

Η συγχορδία ντο Αυξημένη
στις τρεις θέσεις:

Οι τρεις θέσεις της Αυξημένης συγχορδίας
από κοινή βάση ντο:

♪ Τρίφωνες συγχορδίες: M, E, ε, A, από κοινή βάση ρε (επανάληψη)

Συγχορδίες:
M, E, ε σε όλες τις θέσεις, & A
με βάση το ρε

Μείζονες			Ελάσσονες			Ελαττωμένες			Αυξημένη		
D ₃ ⁵	B ₃ ⁶	G ₄ ⁶	d ₃ ⁵	b ₃ ⁶	g ₄ ⁶	d ₃ ⁵	b ₃ ⁶	g ₄ ⁶	D ⁺		

(Αυξημένη:)

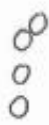
D⁺ B₃⁺⁶ G₄⁺⁶

♪ Τρίφωνες συγχορδίες με κοινή μεσαία νότα μι:

(α)	(β)	(γ)	(δ)	(ε)	(ζ)	(η)	(θ)	(ι)	(κ)
M	M ⁶	M ₄ ⁶	E	E ⁶	E ₄ ⁶	ε	ε ⁶	ε ₄ ⁶	A

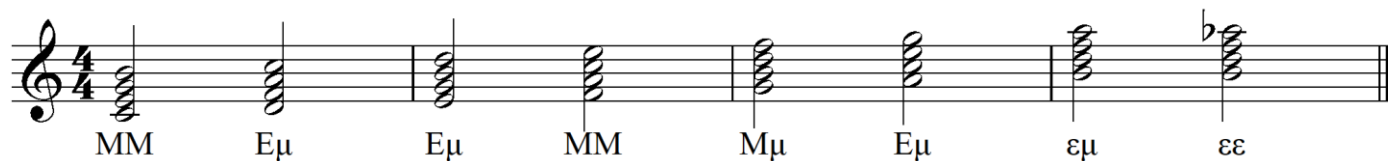
Η πιο ωραία εμπειρία που μπορούμε να έχουμε είναι το μυστηριώδες.
Είναι το πρωταρχικό συναίσθημα που βρίσκεται στη βάση της αληθινής τέχνης
και της αληθινής επιστήμης.
(Albert Einstein)

Τετράφωνες

Ευθεία κατάσταση:	Α' αναστροφή:	Β' αναστροφή:	Γ' αναστροφή:
3η 3η 3η 	2η 3η 3η 	3η 2η 3η 	3η 3η 2η

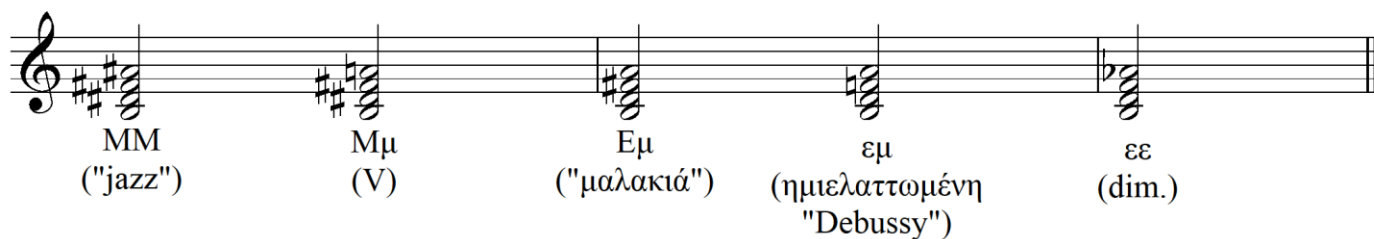
♪ Τετράφωνες συγχορδίες πάνω στη μείζονα:

(i) Συγχορδίες μεθ' 7ης
στη μείζονα κλίμακα
(+diminuita):

♪ Τετράφωνες συγχορδίες με κοινή βάση σι:

(ii) Συγχορδίες μεθ' 7ης
MM, Μμ, Εμ, εμ, εε
από κοινό μπάσο

Το κάθε τί μπορεί να γίνει ενδιαφέρον, αν το κοιτάξεις για αρκετή ώρα.
(*Gustave Flaubert*, Γάλλος συγγραφέας, 1821-1880)

♪ Συμβολισμοί τετράφωνων συγχορδιών:

(i) Συγχορδίες μεθ' 7ης
στη μείζονα κλίμακα
(+diminuita):

MM
I M⁷
C M⁷

Eμ
ii 7
D m⁷

Eμ
iii 7
E m⁷

MM
IV M⁷
F M⁷

Mμ
V 7
G 7

Eμ
vi 7
A m⁷

εμ
vii φ 7
B φ 7

(εε)
vii ° 7
B ° 7

♪ Τετράφωνες συγχορδίες: MM, Mμ, Eμ, εμ, εε: ο ίδιος φθόγγος (μυ) ως 1η, 3η, 5η, 7η

E M⁷

C M⁷

A M⁷

F M⁷

E 7

C 7

A 7

F# 7

E m⁷

C# m⁷

A m⁷

F# m⁷

E φ 7

C# φ 7

A# φ 7

F# φ 7

E ° 7

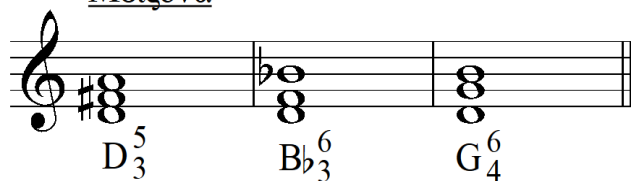
C# ° 7

A# ° 7

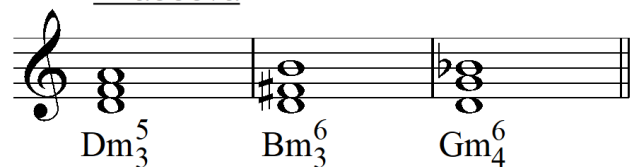
G ° 7

♪ Συγχορδίες – Σύνοψη όλων των τύπων του 3ου εξαμήνου, από κοινό μπάσο (ρε):

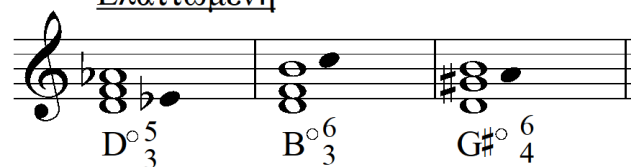
Μείζονα

Ελάσσονα

Ελαττωμένη

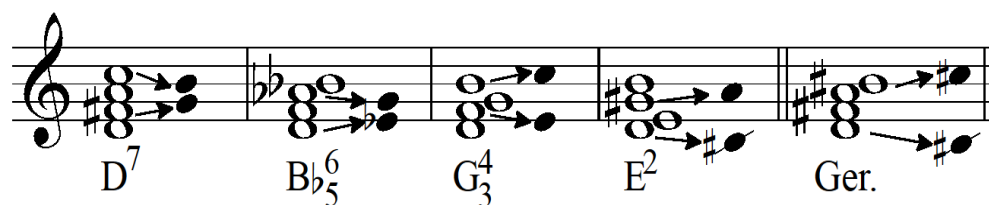

Αυξημένη

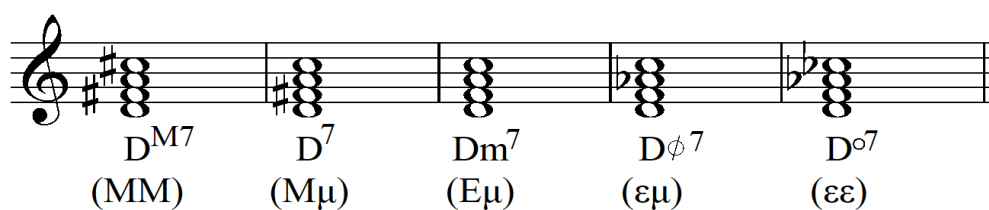
Μείζονα με 7μ

(Συγχορδία 6ηςΑ)

Τετράφωνες συγχορδίες σε ευθεία κατάσταση:

MM, Mμ, Εμ, εμ, εε

FRÜHE LIEDER
NACH VERSCHIEDENEN DICHTERN

1

Claude Debussy
(1862-1918)

à Madame Moreau-Sainti

I NUIT D'ÉTOILES

Théodore de Banville

Allegro *mf*

Chant

Nuit d'é - toi - les, sous tes

Piano *pp*

una corda

[7]

vo - les, sous ta bri - se et tes par-fums, tris-te ly -

[14]

re qui sou - pi - - re, je rêve aux a - mours dé-funts. Je

f *dim.*

[21]

un peu animé

rêve aux a - mours dé - funts. La se - rei - ne Mé-lan-co - li-e vient é -

Αρμονία

Βασικές διαδοχές & Παραδείγματα ρεπερτορίου

1. Φρύγια πτώση

Αρμονική διαδοχή για την
φρύγια πτώση

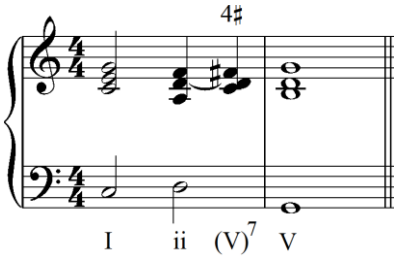
(Μισή πτώση)

2. Παρενθετικές δεσπόζουσες

(2.1).

Σύντομες αρμονικές διαδοχές
Τονικοποίηση των βαθμίδων:
V, ii, vi, IV (σε μείζονα τονικότητα)
III, VII (σε ελάσσονα τονικότητα)

(2.2). ΠΙΝΑΚΑΣ 1 – (V) ΤΗΣ: V, ii, vi, IV, III, και $\sharp$ VII

Φαινόμενο	Μουσικό παράδειγμα	Συγχορδία που λειτουργεί ως (V) για την τονικοποιημένη βαθμίδα	Βαθμίδα που λειτουργεί ως προσαγωγέας (& άλλες)	Τραγούδι της διαδοχής στην πιο στοιχειώδη της μορφή
(V) V (Σε Μείζονα)		ii → II ⇒ V	4#	Ντο-μι-σολ ↓ Ρε-φα#-λα ↓ Σολ-σι-ρε
(V) ii (Σε Μείζονα)		vi → VI ⇒ ii	1#	Ντο-μι-σολ ↓ Λα-ντο#-μι ↓ Ρε-φα-λα
(V) vi (Σε Μείζονα)		iii → III ⇒ vi	5#	Ντο-μι-σολ ↓ Μι-σολ#-σι ↓ Λα-ντο-μι
(V) IV (Σε Μείζονα)		I → I7b ⇒ IV	3 (και 7b)	Ντο-μι-σολ ↓ Ντο-μι-σολ-σιb ↓ Φα-λα-ντο
(V) III (Σε Ελάσσονα)		vii → $\sharp$ VII ⇒ III	2 (και 7 $\sharp$)	Λα-ντο-μι ↓ Σολ-σι-ρε ↓ Ντο-μι-σολ
(V) $\sharp$ VII (Σε Ελάσσονα)		iv → IV ⇒ $\sharp$ VII	6#	Λα-ντο-μι ↓ Ρε-φα#-λα ↓ Σολ-σι-ρε

3. Συγχορδίες αυξημένης 6^{ης}

(3.1).

Σύντομες αρμονικές διαδοχές:
Οι τρεις τύποι συγχορδιών 6ης αυξημένης
(It., Ger., Fr.)

(α) (β) (γ)

IV ⁶⁺
It.

IV ⁶⁺
5
Ger.

II ⁶⁺
4
3
Fr.

(δ) (ε) (ζ)

i It. V

i Ger. V ⁶₄ ⁵₃

i Fr. V

(3.2).

Beethoven,
32 Variations in C minor for piano (1806)
(Νότες αριστερού χεριού)

(3.3). Mozart, *Piano Sonata in D, K284, III* (Wiener Urtext Edition)

VAR. VII

The musical score for Variation VII of the Piano Sonata in D, K284, III by Mozart. The score is in D major, 3/4 time. It features a piano (p) introduction, followed by a section with trills (tr) and triplets (3), then a forte (f) section, and finally a piano (p) section. The bass line includes a crescendo and a forte (f) section.

(3.4).

Μισιρλού,
παραδοσιακό τραγούδι (ρεφραίν)

The musical score for the traditional Greek song 'Misirolou' (refrain). The score is in D major, 4/4 time. It features a piano introduction, followed by a section with a crescendo and a forte (f) section, and finally a piano (p) section. The bass line includes a crescendo and a forte (f) section.

(3.5). Schumann, *Dichterliebe* Op.42

Schumann:
Am leuchtenden Sommermorgen (μμ3-20)

Ziemlich langsam

Schumann:
Διαδοχή πάνω στο τραγούδι
Am leuchtenden Sommermorgen (μμ3-11)

Am leuchtenden Sommermorgen.

Ziemlich langsam.

58. *p* Am

leuch - ten - den Som - mer - mor - gen geh' ich im Gar - ten her -

um. Es flü - stern und spre - chen die

Blu - men, ich a - ber wand - le stumm.

Es flü - stern und spre - chen die Blu - men, und

Langsamer.
pp

schaun , mit - lei - dig mich an: Sei uns - rer Schwe - ster nicht

ritard.

bö - se, du trau - ri - ger blas - ser Mann.

4. Ντιμινουίτα – ‘αποτζιατούρα’ ή ποικιλματική

(4.1).

Diminuita appoggiatura ή ποικιλματική

1. 2.

I $\#ii^{\circ 2}$ I V $\#vi^{\circ 2}$ V⁷ I V⁷ (vii)^{°7} I

(4.2).

Η 'ντιμινουίτα-αποτζιατούρα' χτίζεται συνήθως πάνω στις βαθμίδες ii ($\Rightarrow$ I) & vi ($\Rightarrow$ V), με οξυμένες την 1η και 3η της συγχορδίας κάθε φορά. Οι ντιμινουίτες αυτές έχουν κοινή νότα με τη συγχορδία της λύσης, και λειτουργούν όχι ως συγχορδίες δεσπόζουσας, αλλά σαν αποτζιατούρες, ή ποικίλματα.

Ντο μείζονα:

$\#ii^{\circ 7} \rightarrow I^6$

$\#vi^{\circ 7} \rightarrow V_5^6$

Ἐμφυτος πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ τῆς ἐλευθερίας πόθος.

(Διονύσιος ο Αλικαρνασσεύς, Αρχαίος Έλληνας ιστοριογράφος, 1ος αιώνας π.Χ.)

(4.3).

EXAMPLE 25-4: Bach, *Well-Tempered Clavier*, I, Prelude No. 3

[illegible]

(4.4).

Andante
La prima parte senza replica

3 5 2 5 4 5 1 5 2 5 1 5 3 4 5 2 1 3

p

3 3 45 1 1 5 3

4 4 5 5 4 1 5 4 2 1 5 3 5353

cresc. ff cresc. ff p

1 2 3 5 4

(4.5).

EXAMPLE 25-6: Schubert, *String Quintet*, Op. 163, I

Allegro ma non troppo

A musical score for a piece titled "Anello ma non troppo". The score is written for piano (p) and features a treble and bass staff. The key signature is C major (C:1). The tempo/mood is marked "Anello ma non troppo". The score includes dynamic markings (p, f) and articulation (accents). The bass staff has a 2-measure rest in the second measure. The score is divided into measures by bar lines.

(4.6).

EXAMPLE 25-7: Tchaikovsky, *The Nutcracker*:
Waltz of the Flowers

Tempo di valse

(4.7).

I. Adagio - Allegro non troppo

Tchaikovsky, 6η Συμφωνία,
I, μμ.90-97

5

IV dim/I I⁶ vii7/V V₄⁶ V⁷ I

(4.8). Tchaikovsky, Waltz, Op.139, No.8

Allegro Moderato ♩ = 150

piano *p*

8

16

5. Κύκλος 5ών με συγχορδίες μεθ' 7ης

(5.1).

Αρμονική διαδοχή:
Αλυσίδα 5ών με συγχορδίες μεθ' 7ης

i iv⁷ VII⁷ III⁷ VI⁷ ii⁷ V⁷ i

(5.2).

J.S.Bach,
Βραδεμβούργιο Κονσέρτο Νο.2 σε Φα+,
BWV1024

I. Allegro

SOPRANO
ALTO
TENOR
BASS

(5.3).

Μπαχ Βραδεμβούργιο Κονσέρτο Νο.2
&... Autumn leaves

I. Allegro

SOPRANO

ALTO

TENOR

BASS

4

Αἰὼν παῖς ἐστὶ παίζων, πεσσεύων· παιδὸς ἡ βασιληίη.

(Ο χρόνος είναι ένα παιδί που παίζει, με πεσσούς. Η βασιλεία ανήκει στο παιδί.)

(Ηράκλειτος)

6. Αυξημένες συγχορδίες

(6.1).

Αρμονικές διαδοχές:
I5#, V5#

(α)

Chord progression: I5# IV I5# IV I5# IV

(β)

Chord progression: V5# I V5# I V5# I

(γ)

Chord progression: I5# vi I5# vi I5# vi

(6.2).

Αρμονική διαδοχή:
Αυξημένη συγχορδία
πάνω στις V & I

(8)

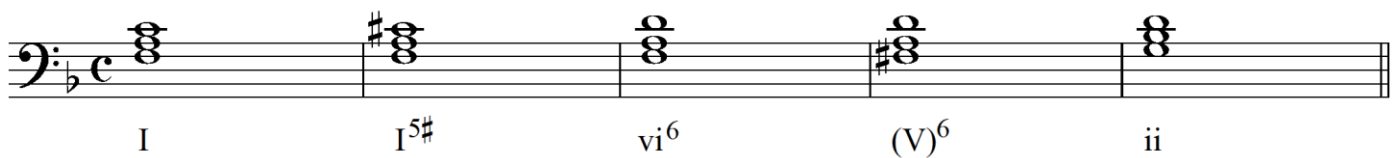
Chord progression: I V5# I I5# IV I5# IV V I

(6.3). Clara Schumann, *Soirees musicales*, Op.6, Notturmo (1836)

Παρτιτούρα: <https://www.youtube.com/watch?v=LnfTeZanuzk&t=142s>

Clara Schumann (1819-1896),
Soirees musicales, Op.6
Notturmo (1836)
Αρμονικό υπόβαθρο, μμ1-10

Τα πάντα μέσα στο σύμπαν είναι ένα. Μια απέραντη, ενιαία και αδιαίρετη ενότητα(...) Η σύγχρονη
Φυσική διδάσκει ότι δεν υπάρχουν άνθρωποι απομονωμένοι. Δεν τους χωρίζει κενό.

Τους συνδέει φως, ακτινοβολία.

(Μάνος Δανέζης, αστροφυσικός)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 – Αρμονικά φαινόμενα Άσκησης Ακοής III

4#

I (V)⁷ V

1#

I (V)⁶ ii

Dim.app. →

I #ii^{o2} I

Αυξημένες συγχορδίες (5#) →

V 5# I

5#

I (V) vi

← Παρενθετικές (V)

I (V)⁷ IV

V #vi^{o2} V

I 5# IV

i (V) III

i (V) VII

vii dim. →

I vii^{o7} I

iv (δαν.) →

iv V I

iiN6 →

iiN⁶ V⁷ I

Συγχορδίες αυξ. 6^{ης}

i It. V

i Ger. V₄⁶ ₃⁵

i Fr. V

Κύκλος 5ών, με συγχορδίες 7^{ης} →

I IV^{M7} vii^{φ7} iii⁷ vi⁷ ii⁷ V⁷ I

Αρμονία

Διαδοχές με συνδυασμούς φαινομένων, για solfège/dictée

1.

Αρμονική διαδοχή
Τονικοποιήσεις (των: ii, V, IV)

Chord progression 1:

I ii V I IV I

Chord progression 2:

I $\frac{5}{V/ii}$ $\frac{6}{(V)_5}$ ii $\frac{7}{V/V}$ $\frac{7}{(V)_7}$ V -7 I $\frac{7}{V/V}$ $\frac{7}{(V)_7}$ IV iv I

2.

Αρμονική διαδοχή
dim., (V)III, iv, (V)V, IIN, φρύγια πτώση

Chord progression 1:

1 f#min. 2 Amaj. 3 4

Chord progression 2:

5 I IIN⁶ I⁴ V 6 I iv ii=iv V 7 i iv⁶ 8 V φρύγια πτώση

3.

Αρμονική διαδοχή:
(V), Ger., πτωτικό 6/4, πλάγια-εκκλ. πτώση

Figured bass notation for exercise 3:

i V i (V) $\rightarrow$ III (V) $_5^6 \rightarrow$ iv V 7 i IV $_5^{6\sharp}$ I 6_4 V 7 i iv 6_4 I

Additional notation: V/III, V/iv, (Ger.)

4.

6+, iv, (V), Dim. app.

Figured bass notation for exercise 4:

I It. V (V) $_5^6$ vi iv I (V) $_5^6$ ii V $_5^6$ I $\sharp$ ii o2 I

5.

Αρμονική διαδοχή:
iv, (V), It., dim.app., V5 $\sharp$

Figured bass notation for exercise 5:

I iv V (V) $_5^6$ vi 7 IV 6 It. V $\sharp$ vi o2 V V $^{5\sharp}$ I

6.

Αρμονική διαδοχή:
(V), dim.app., V5#, iv

I ⁶ IV ⁶ (V)⁵ V ^{°2} #vi V ^{5#} I iv I⁴ V⁷ vi

7.

Αρμονική διαδοχή

8.

Dim. app., (V), It.,
κύκλος 5ών μεθ'7ης, μισή πτώση

Bb:I ^{°2} #ii I (V)⁷ vi=g:i ger. V i vi⁷ VII⁷ III⁷ VI⁷ iv (V) V

9.

Ger. & (V)IIN

i Ger. i_4^6 V i (V)IIN IIN V_5^6 i

10.

Περιοδική αρμονική διαδοχή,
3ο εξάμηνο 'Άσκησης Ακοής'

(V) 5^6 $\rightarrow$ ii V_5^6 It. IIN 6 V_4^6 7 iv

(V) 5^6 $\rightarrow$ V (V) $\rightarrow$ V V $\#vi^{o2}$ V -7 $\#ii^{o2}$
'dim.app.' 'dim. app.'

IV 7 vii 7 iii 7 vi 7 ii 7 V 7 I I IV V $V_5^\#$ I

Ρυθμός

Ασκήσεις & Παραδείγματα ρεπερτορίου

ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

♩ Πεντάηχα

Πεντάηχα-βασικοί ρυθμοί
Τονισμοί

Two staves of Percussion notation in 5/8 time. The top staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with an accent (>). The bottom staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with a rest (z) and an accent (>).

Συγκοπές

Two staves of Percussion notation in 5/8 time. The top staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with an accent (>). The bottom staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with a rest (z) and an accent (>).

Συγκοπές

Two staves of Percussion notation in 5/8 time. The top staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with an accent (>). The bottom staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with a rest (z) and an accent (>).

Πάυσεις

Two staves of Percussion notation in 5/8 time. The top staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with an accent (>). The bottom staff contains five measures of eighth-note patterns, each starting with a rest (z) and an accent (>).

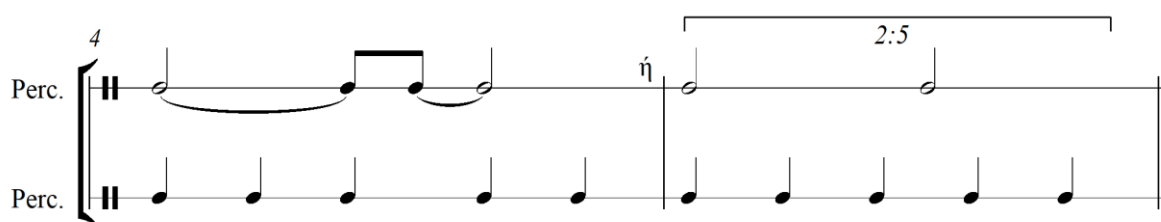
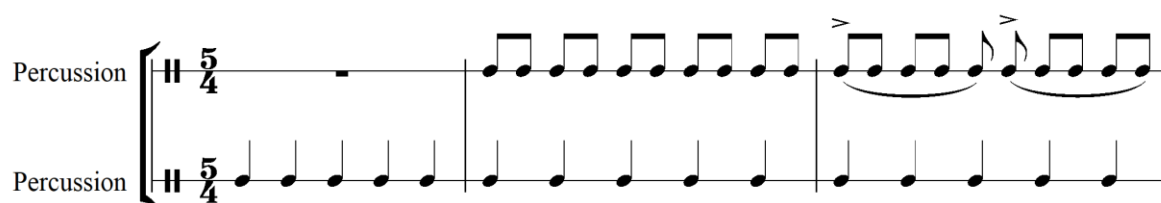
♩ Πεντάηχα & άλλες υποδιαίρέσεις

Το πεντάηχο σε συνδυασμό με άλλες υποδιαίρέσεις του παλμού:

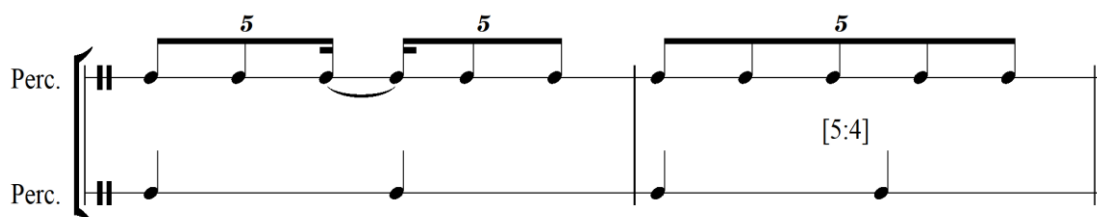
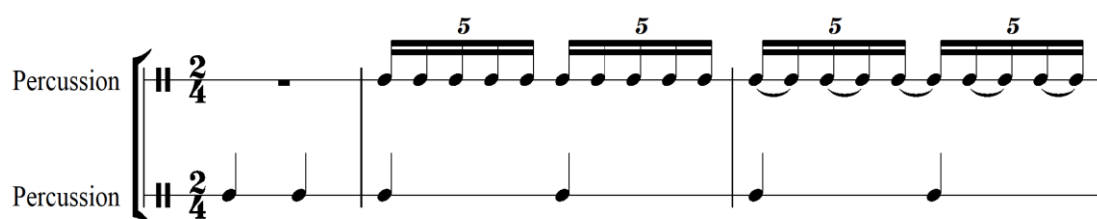

♩ Πολυρυθμός 2:5, 5:2

2:5 [2 αντί για 5]:

5:2 [5 αντί για 2]:

Ο άνθρωπος έχει μέσα του κρυμμένη δύναμη για ώρα ανάγκης.

(Άγιος Παΐσιος Εζνεπίδης)

133 in 2

134 in 2

135 in 1

136 in 3 (3+2)

137 $\text{♩} = 58$ in 2 (2+3)

139 $\text{♩} = 58$ in 1 (3+2)

143 $\text{♩} = 58$ in 1 (5)

148 $\text{♩} = 48$ in 1 (5)

152

1 2 3 4 5

156

2 3 4 5 6 7 8

159

$\text{♩} = 72$

3 4 5

422

2 3 4 5 6

424 in 4

3 2 3 3:2

425 $\text{♩} = 104$ in 2+3

3 2 3 3:2 2:3

427 $\text{♩} = 52$

5 2 3 5:4 4 5 5 5:4 6 7

484

2 3 4 5 6 7 8

♩ = 76

485

♩ = 72

487

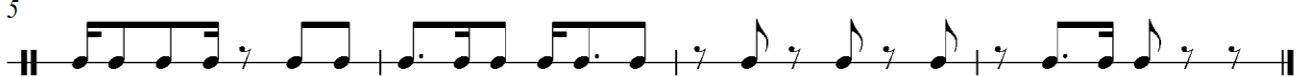
Sempé (1998). *Quelques Concerts*. Paris: Éditions Denoë

ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

♩ Ρυθμική άσκηση 1η

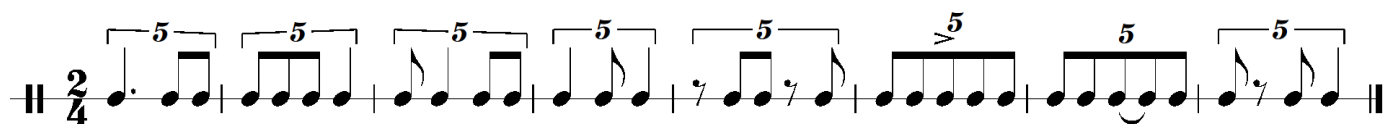
♩ = 60 Ρυθμικό σολφέζ

Percussion

Perc.

♩ Ρυθμική άσκηση 2η

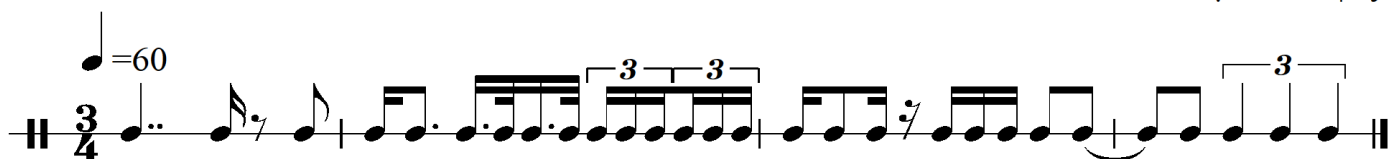
(5άηχα: 3+2)

♩ Ρυθμική άσκηση 3η

Ρυθμικό σολφέζ:

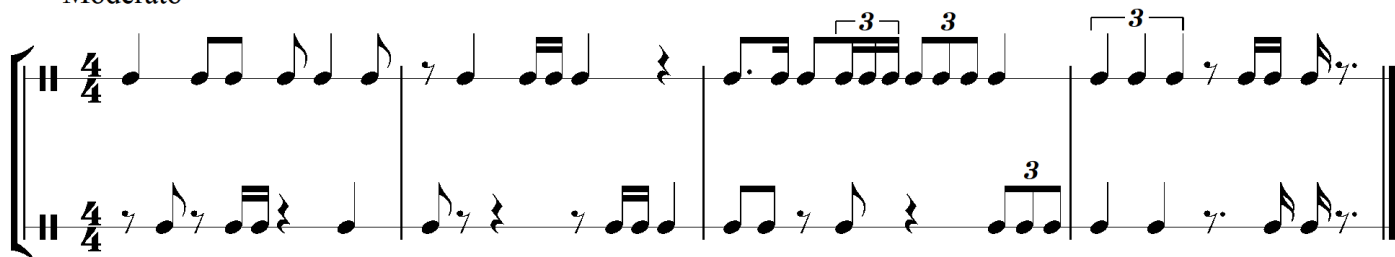
♩ = 60

♪ Ρυθμική άσκηση 4η (δίφωνο)

Δίφωνο ρυθμικό σολφέζ:

Moderato

♪ Ρυθμική άσκηση 5η

Ρυθμικό dictée

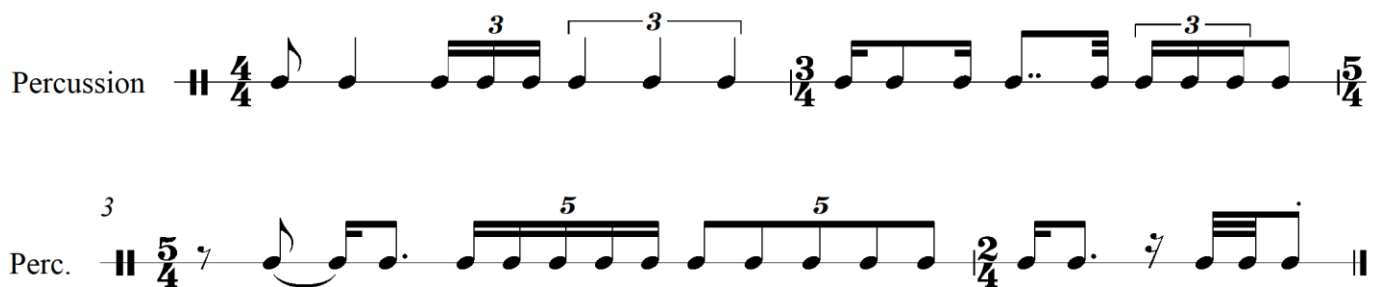
♪ Ρυθμική άσκηση 6η

Ρυθμικό dictée:

♪ Ρυθμική άσκηση 7η

Ρυθμικό dictée:

♩ Αλλαγές μέτρου – παράδειγμα ρεπερτορίου:

Francis Poulenc (1899-1963): Σονάτα για κόρνο, τρομπέτα και τρομπόνι, FP33a, 1^ο μέρος (Edition Peters):

Allegro moderato
Grazioso (♩ = 120 environ)

HORN in F
TRUMPET in C
TROMBONE

p *mf* *f* *très sec*

p *f* *très sec* *p*

pp *p* *f* *très sec*

[5] *p* *mf* *f* *mf* *très accentué*

pp *mf* *p*

[10] *f* *p* *mf*

mf *p* *mf*

pp *mp* *p*

piquer lourdement mais p

mf *f* *f* *très*

p *f* *f*

mf *f*

Τούτ' εστί το ζην, μη σεαυτώ ζην μόνον. Αγάπης δε ουδέν μείζον ούτε ίσον εστί. (Μένανδρος)

PYOMIKA MOTIBA OS TOPA
 ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

♪, ♪, ♪, ♪,
 ♪, ♪, ♪, ♪,
 ♪, ♪, ♪, ♪

♪, ♪, ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪, ♪

♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪

♪, ♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪, ♪

♪, ♪, ♪
 ♪, ♪, ♪

♪, ♪
 ♪, ♪
 ♪, ♪

♪ ≠ ♪ ≠ ♪

♪ ≠ ♪
 ♪ ≠ ♪
 ♪ ≠ ♪